

Szerves savak, bázisok

Tekintsük az alábbi – nagybetűkkel jelölt – anyagokat:

A) Etil-alkohol	D) Piridin
B) Ecetsav	E) Imidazol
C) Metil-amin	F) Glicin

Válaszoljon a megfelelő, egyetlen anyag betűjelével (ha több válasz is lehetséges elegendő egyetlen betűjel megadása)! Válaszoljon a feltett kérdésekre is!

- a) Fehérjealkotó vegyület. Adja meg, milyen sav-bázis tulajdonsággal rendelkezik!
- b) Gyenge sav, protonleadásra fémnátriummal képes, de vizes oldata semleges kémhatású. Adja meg a nátriumos reakció egyenletét és a szerves termék nevét!
- c) Vízzel szemben csak savként viselkedhet, vizes oldata savas kémhatású. Adja meg a nátrium-hidroxiddal való reakciójának egyenletét!
- d) Bázis, molekulája kizárólag egyszeres kovalens kötésekkel tartalmaz. Adja meg a sósavval való reakciójának egyenletét, és a keletkező só nevét!
- e) Alkohol denaturálására használták. Adja meg, milyen sav-bázis tulajdonsággal rendelkezik!

(2012. május)

Megoldás: (12 pont)

a) F,	<i>1 pont</i>
amfoter	<i>1 pont</i>
b) A	<i>1 pont</i>
$2 \text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH} + 2 \text{Na} = 2 \text{CH}_3\text{CH}_2\text{ONa} + \text{H}_2$	<i>1 pont</i>
Na-etanolát (Na-etoxid)	<i>1 pont</i>
c) B	<i>1 pont</i>
$\text{CH}_3\text{COOH} + \text{NaOH} = \text{CH}_3\text{COONa} + \text{H}_2\text{O}$	<i>1 pont</i>
d) C	<i>1 pont</i>
$\text{CH}_3\text{NH}_2 + \text{HCl} = [\text{CH}_3\text{NH}_3]^+ + \text{Cl}^-$	<i>1 pont</i>
metil-ammónium-klorid	<i>1 pont</i>
e) D	<i>1 pont</i>
bázis	<i>1 pont</i>